

Disclosure belangen spreker

Geen (potentiële) belangenverstrengeling Ja

Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties **Bedrijfsnamen**

•Sponsoring of onderzoeksgeld	•ZonMW, NWO
•Honorarium of andere (financiële) vergoeding	•0
•Aandeelhouder	•0
•Andere relatie, namelijk ...	•0

Neurostimulatie voor dwang en depressie

NedKAD jubileumcongres 2024

Prof. dr. Koen Schruers

Universiteit Maastricht

Topklinisch Centrum voor Angst, Dwang & Trauma

Mondriaan

KU LEUVEN

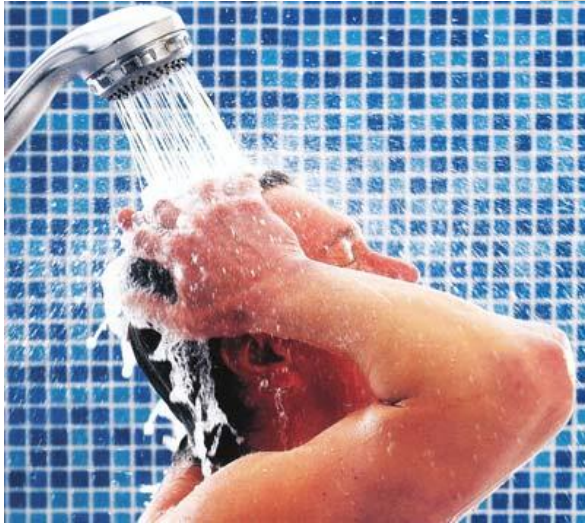
Dwangstoornis

Obsessies: herhaalde zich opdringende

- . gedachten
- . beelden
- . impulsen

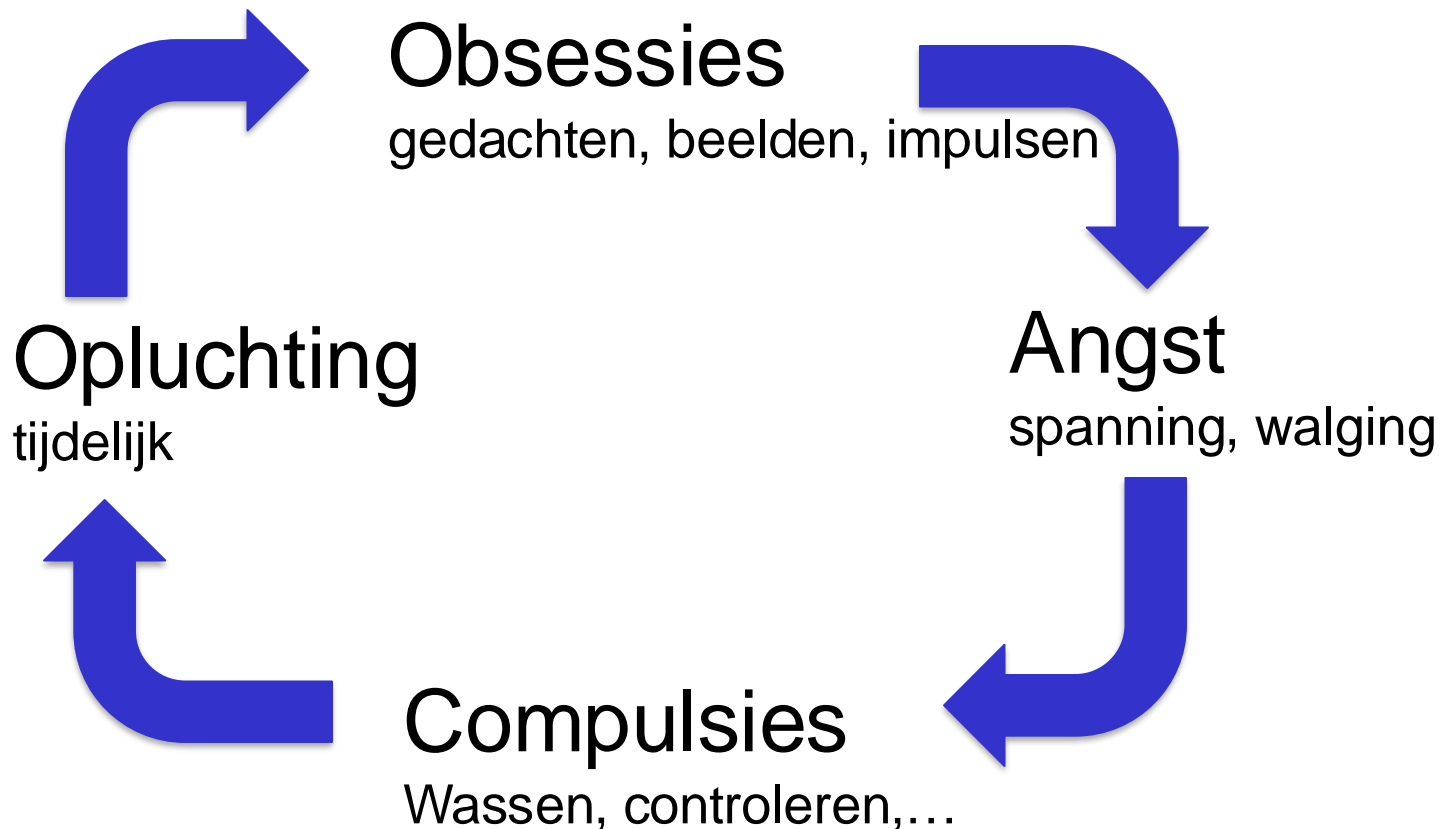
Compulsies: herhaald gedrag of gedachten

- . wassen
- . controleren
- . mentale rituelen
- . . . .

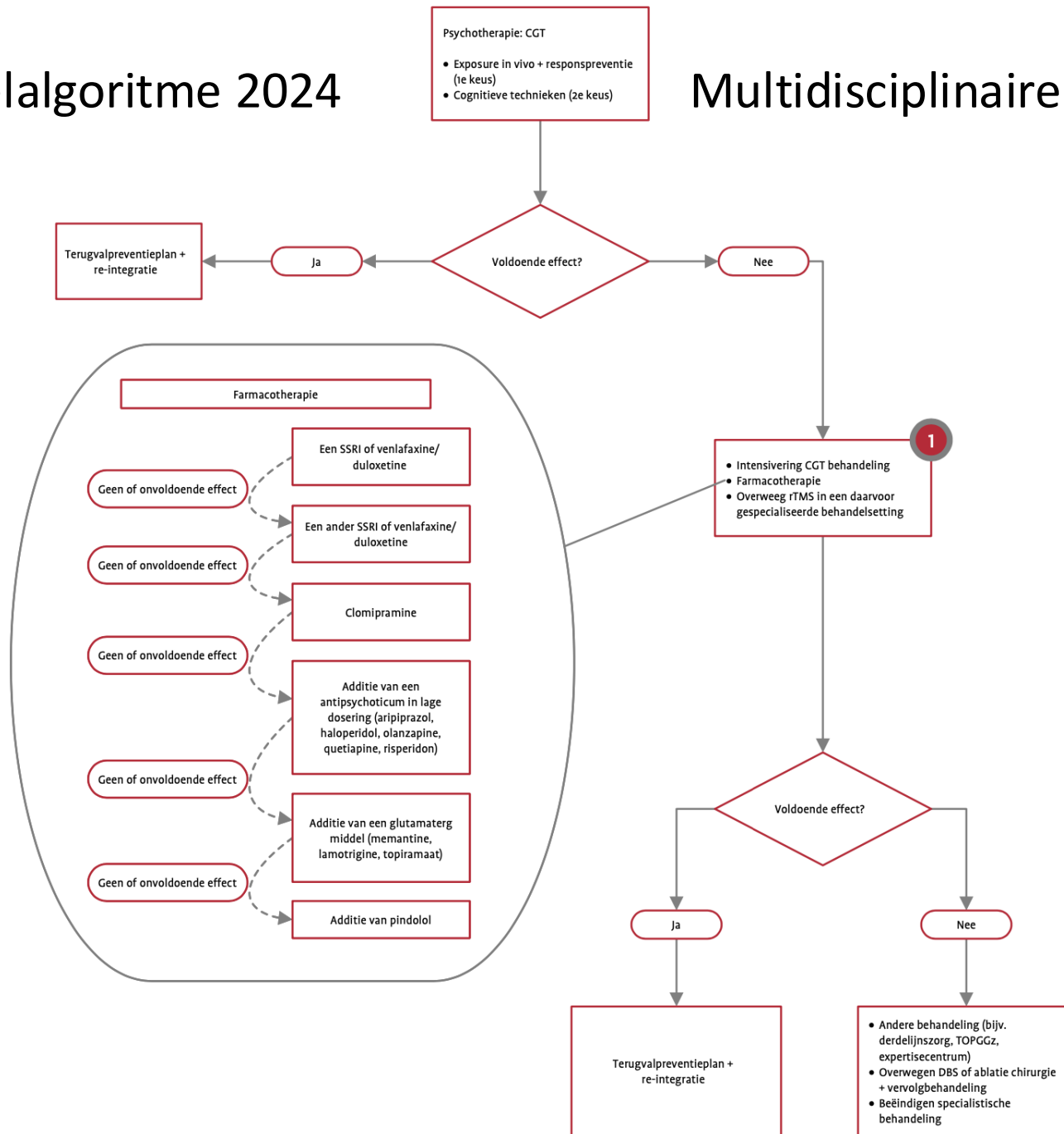

De OCD cyclus

Behandelalgoritme 2024

Multidisciplinaire richtlijn

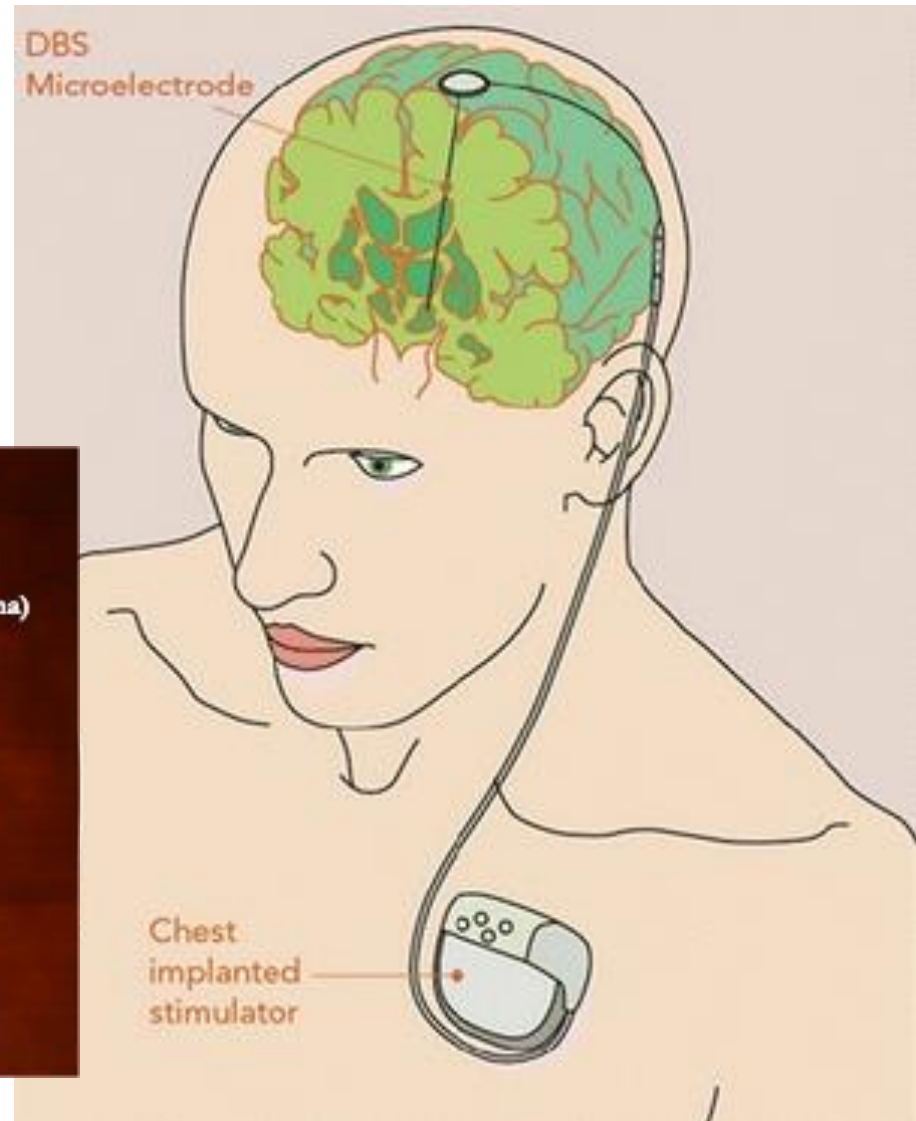
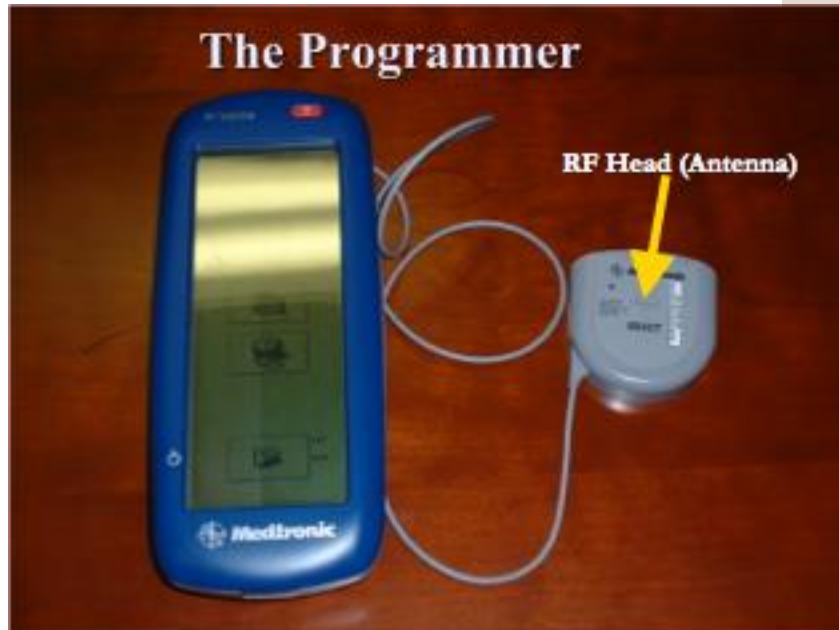

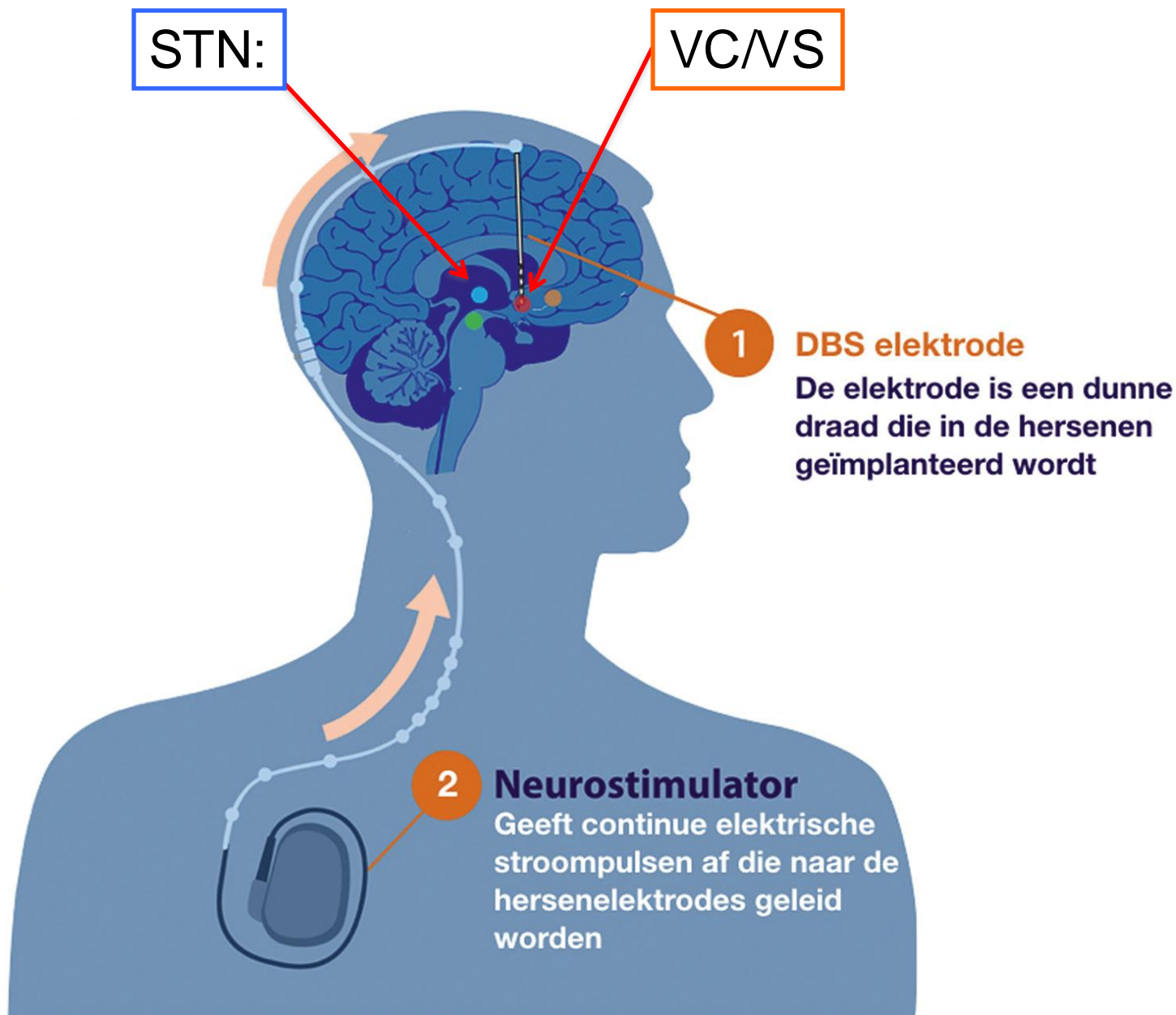
Deep Brain Stimulation

Nuttin 1998

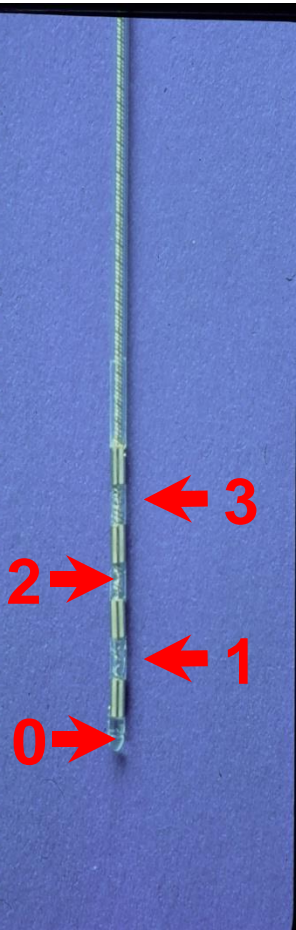
- Elektrische stimulatie
- Pacemaker

Target: crus anterior of the internal capsules

Nuttin B, Gabriëls LA, Cosyns PR, et al. Long-term Electrical Capsular Stimulation in Patients with Obsessive-Compulsive Disorder. *Neurosurgery* 2003;52(6):1263-1274.

Table 1
 Characteristics of patients included.

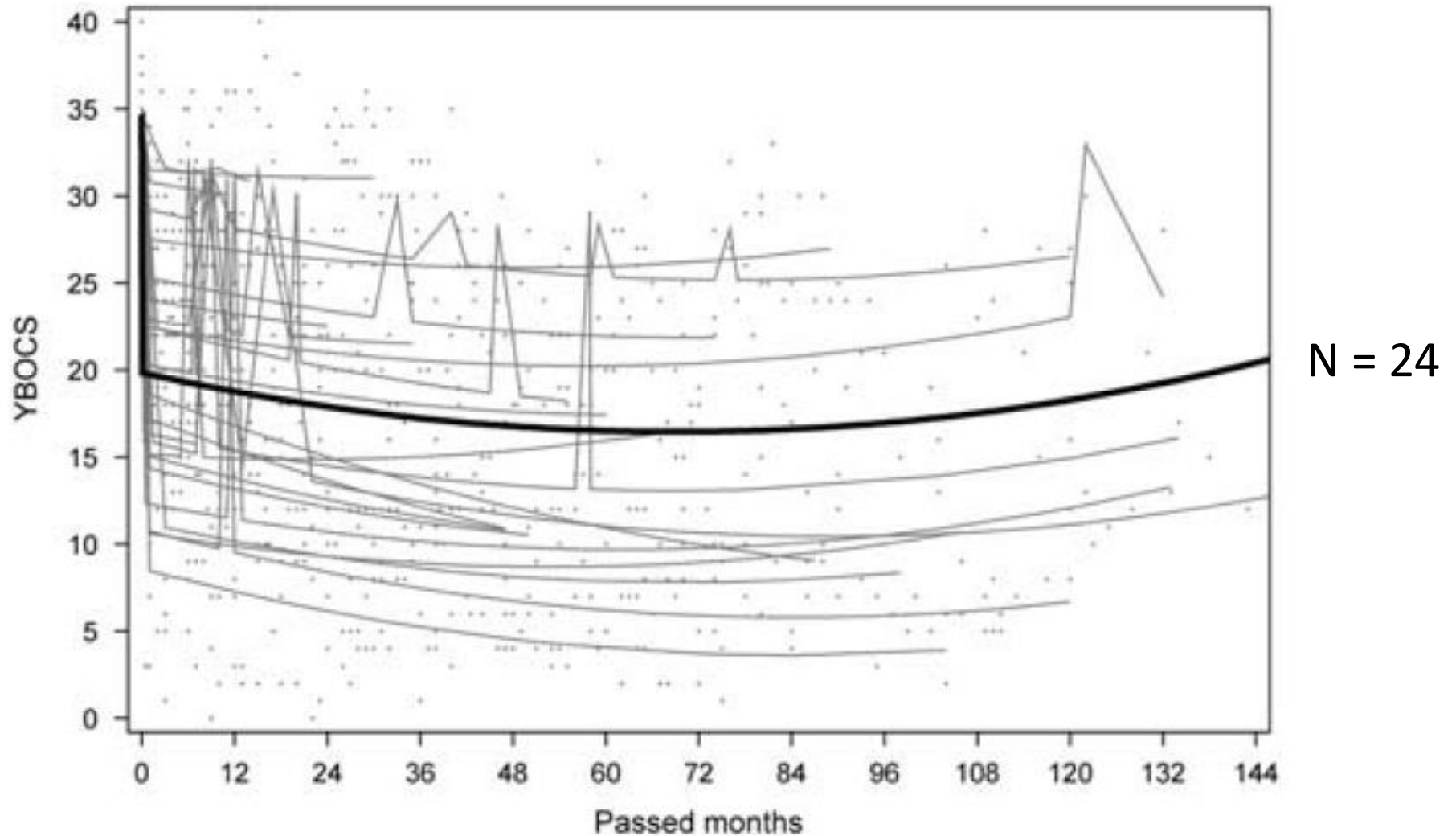
	OCD (n = 303)	
Age, mean (SD); n=274	38.78 ± 8.72	
Female sex, %; n=303	44.85%	
Illness duration, years, mean (SD); n=186	21.31 (8.76)	
Age at onset, years, mean (SD); n=136	16 (7.21)	
Treatment		
Antidepressant (%) 15 studies; n=195	74.4%	
Antipsychotics (%) 15 studies; n=195	55.82%	
Anxiolytics (%) 5 studies; n=195	22.95%	
Mood stabilizers (%) 15 studies; n=195	10.34%	
Psychometric studies	Baseline	Follow-up (mean 36.98 months)
YBOCS, mean (SD) 25 studies; n = 303	32.26 (3.5)	19.49 (7.01)
HAM-D 9 studies; n = 110	20.89 (5.86)	12.08 (7.02)
HAM-A 5 studies; n = 79	25.22 (5.75)	11.88 (8.75)
GAF 7 studies; n = 130	34 (4.23)	60.12 (9.78)

Werkt het?

SMD = 2.39 (CI 1.91-2.87)

GAF: Global Assessment of Functioning scale; HAM-A: Hamilton Anxiety Rating Scale; HAM-D: Hamilton Depression Rating Scale; Y-BOCS: Yale-Brown Obsessive-Compulsive Scale.

Lange termijn effecten

Neveneffecten

- Infectie
- Bloeding
- Geheugenproblemen
- Ontremming
- Assertiviteit toegenomen
- Hyperactiviteit
- Prikkelbaarheid
- Veranderd libido
- Slaapproblemen
- Vermoeidheid
- Gewichtsverandering
- Pijn (pulsgenerator of draden)
- Familiale/relatonele problemen

En wat dan?

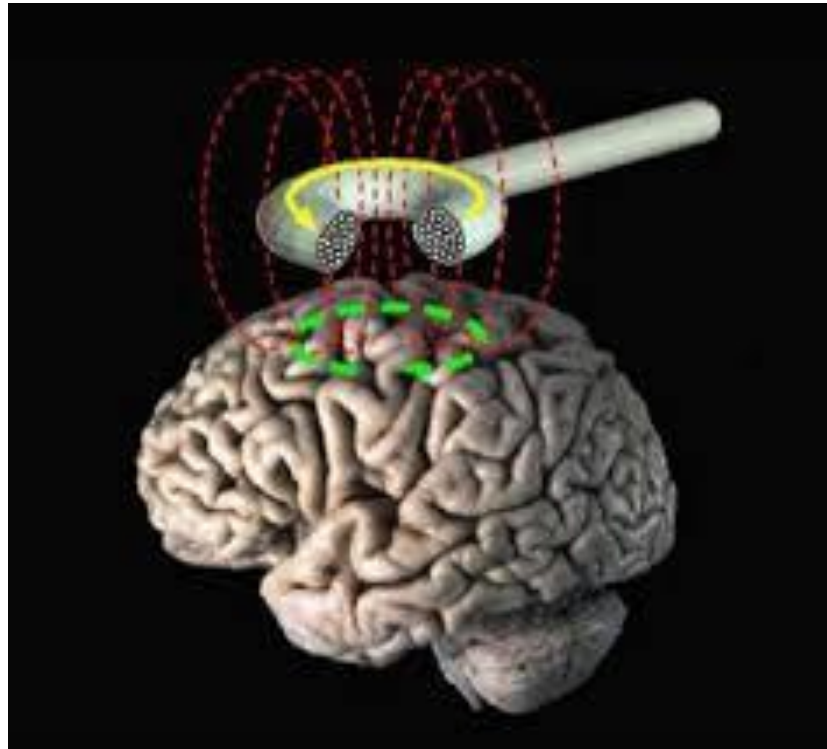

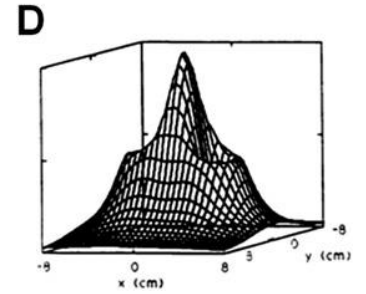
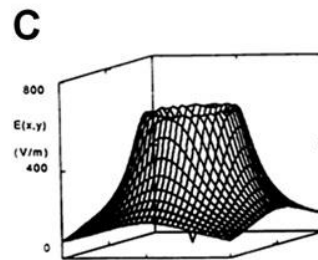
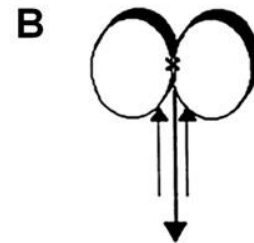
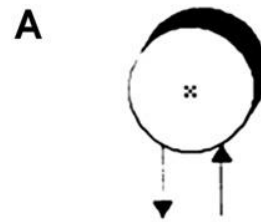
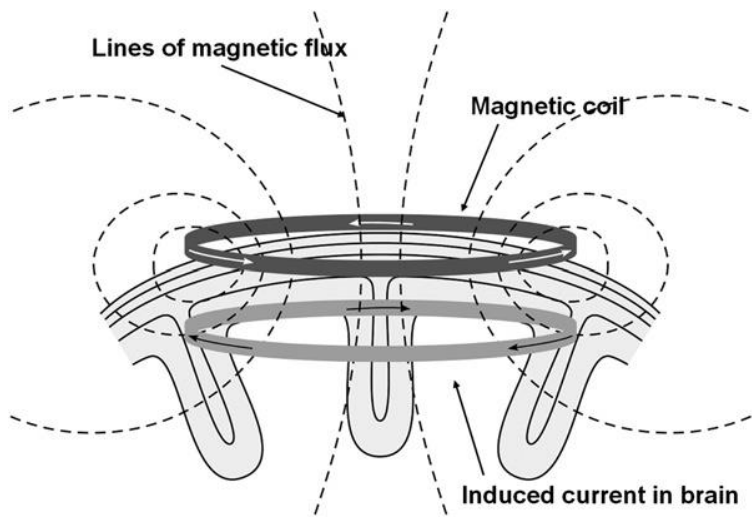
DBS voor OCD

- Effectief, ook op de lange termijn
- Omkeerbaar
- Werking >> Nevenwerkingen
- "Nieuwe baseline"

Niet invasieve hersenstimulatie: TMS

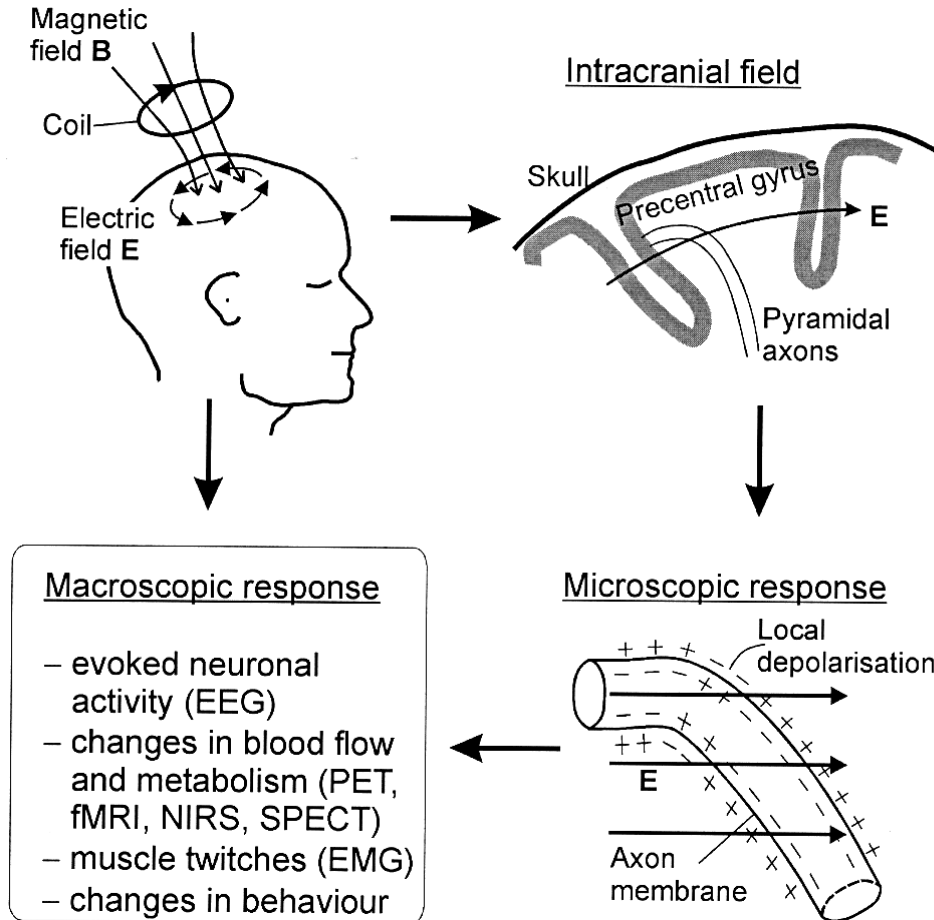

Fysiologie van TMS

Sack and Linden 2003

Een volledig TMS protocol

Intensiteit

Frequentie

TMS coil type

Enorme variatie mogelijk !!!

Aantal pulsen in “trein”

Inter-Trein-Interval

Totaal aantal pulsen

Duur

Stimulatie locatie

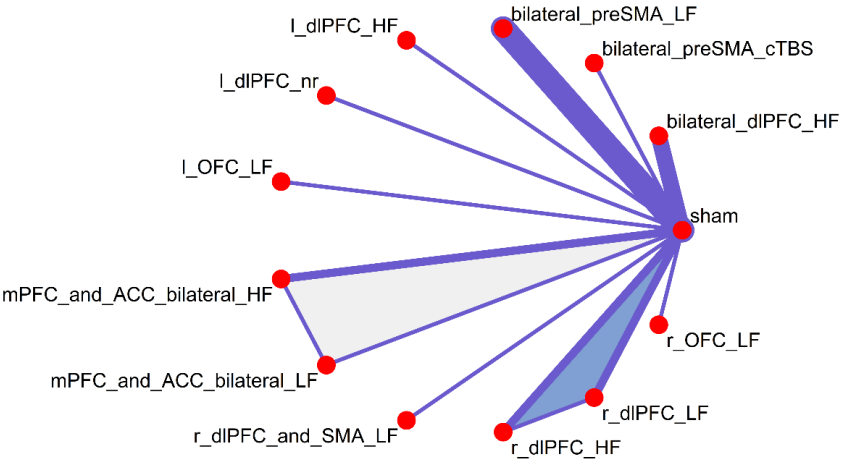
...

TMS voor OCD

- Effectief (lange termijn?)
- Heel weinig nevenwerkingen (maar dosis)
- Welk deel van de hersenen?
- Stimuleren of inhiberen?
- Plaats in het behandelalgoritme?
- Solo of samen met CGT?

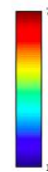
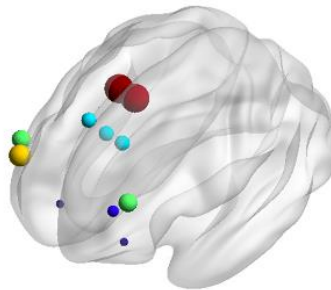
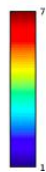
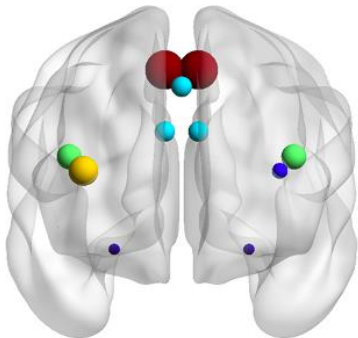
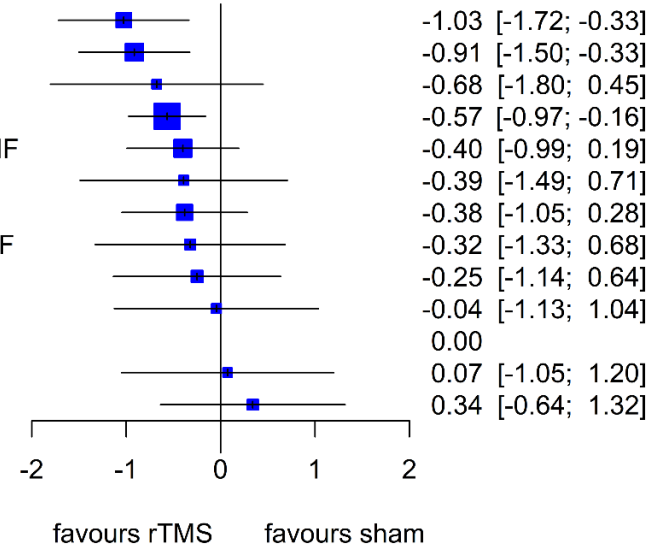
Meta-analyse rTMS in OCD

Treatment

r_dIPFC_LF
 bilateral_dIPFC_HF
 r_OFC_LF
 bilateral_preSMA_LF
 mPFC_and_ACC_bilateral_HF
 l_OFC_LF
 r_dIPFC_HF
 mPFC_and_ACC_bilateral_LF
 l_dIPFC_nr
 r_dIPFC_and_SMA_LF
 sham
 l_dIPFC_HF
 bilateral_preSMA_cTBS

(Random Effects Model)

TMS voor OCD

- Effectief (lange termijn?)
- Heel weinig nevenwerkingen (maar dosis)
- Welk deel van de hersenen?
- Stimuleren of inhiberen?
- Plaats in het behandelalgoritme?
- Solo of samen met CGT?

Odile
van den Heuvel

Tjardo Postma
(PhD student)

- Hoofdonderzoeker: Prof.dr. O.A. van den Heuvel
- TETRO consortium
  - 3 UMC's: Amsterdam UMC, Radboudumc Nijmegen, Maastricht UMC
  - 3 GGZ instellingen: GGZ inGeest, Pro Persona, Mondriaan
  - 2 sites van Neurocare groep (Groningen, Eindhoven)
  - Angst Dwang en Fobie stichting
- Funding: Zorg Instituut Nederland - 2,8 miljoen euro
- Doel: bepalen effectiviteit en kosteneffectiviteit van adjuvant behandeling met laag-frequente rTMS pre-SMA versus placebo rTMS, in combinatie met exposuretherapie
- Doelgroep: patiënten met OCD die onvoldoende opknappen op exposure therapie (n=250)
- Periode project: 1 september 2021-2027
- Trial is mei 2022 gestart

<https://www.tetro-ocd.nl>

Zorginstituut Nederland

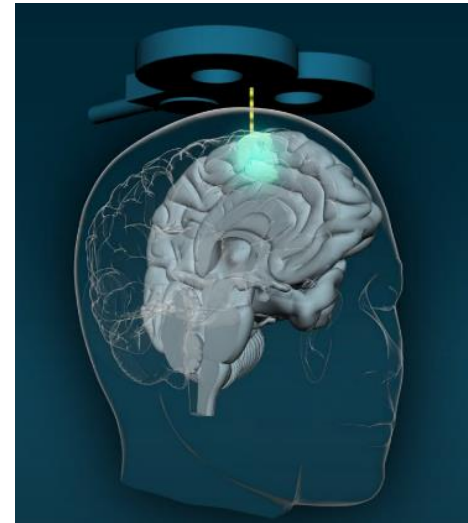
Multi-center RCT
placebo-gecontroleerde trial met 2-armen

in n = 250 patienten met OCD

- n = 167 real 1Hz rTMS on pre-SMA + ERP
- n = 83 sham 1Hz rTMS on pre-SMA + ERP

Behandeling:

- 4 dagen / week
- 5 tot 7 weken (minimaal 20 tot maximaal 28 sessies)
- Direct na elke rTMS sessie volgt 90 minuten exposure in vivo met responspreventie

TMS voor depressie

- Effectief (lange termijn?)
- Heel weinig nevenwerkingen (maar dosis)
- Welk deel van de hersenen? dIPFC
- Inhiberen links > stimuleren rechts
- Na twee eerdere gefaalde behandelingen
- Solo of samen met andere therapieën?

Summary

The findings provide evidence to consider non-surgical brain stimulation techniques as alternative or add-on treatments

Data sources

113 RCTs

High
17%

Low
34%

Unclear
50%

Overall risk of bias:

6750

Adults with major depressive disorder or bipolar depression

Mutz et al 2019

Results

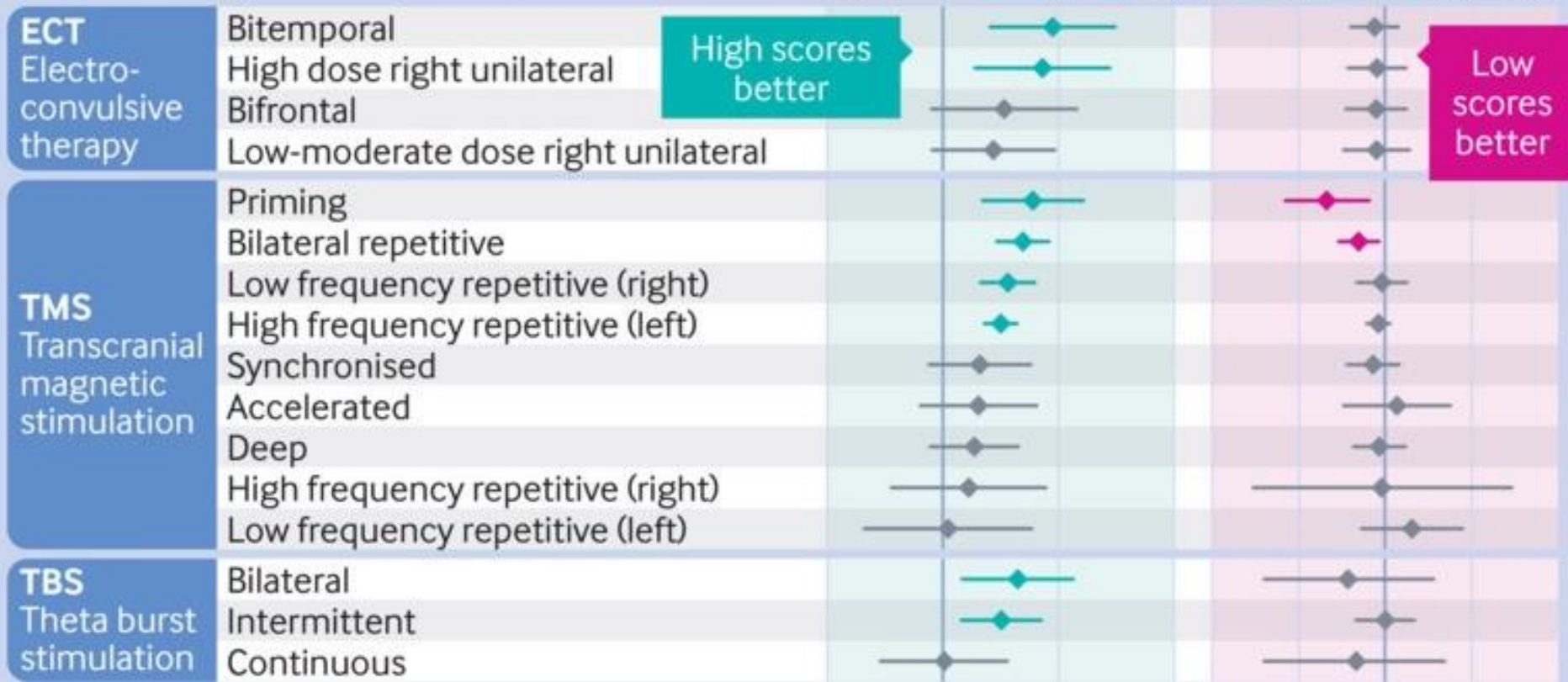
Active vs sham treatment comparisons

Response rates

Discontinuation

Odds ratio and 95% CI

0.1 1 10 100 0.01 0.1 1 10 100

TMS voor depressie

- Effectief (lange termijn?)
- Heel weinig nevenwerkingen (maar dosis)
- Welk deel van de hersenen? dIPFC
- Inhiberen links > stimuleren rechts (hoogfrequent)
- Na twee eerdere gefaalde behandelingen
- Solo of samen met andere therapieën?

Multidisciplinaire richtlijn depressie 2024

behandelduur

Basisinterventies: PE & ZM, Activeren, Monitoren
Overweeg individuele re-integratie

Psychotherapie

1. CGT

Vervolgopties:

- Intensiveren van de psychotherapie naar 2x/week
- Langer doorgaan met de psychotherapie
- Wisselen naar een andere vorm van psychotherapie:
  - IPT
  - GT/BA
  - Psychodyn. therapie
  - Problem Solving Therapie
  - Acceptance en Commitment Therapie
  - Life Review therapie (ouderen)
  - CBASP (persisterende depressie)
  - MBCT

Farmacotherapie

1. SSRI

2a. 2^e SSRI

2b. SNRI/Ago/Bup/Mir/Vor[†]

3. Augmentatie Li of Atyp AP of T3[‡]

4a. TCA

4b. Esketamine IN augm.

5. Augmentatie Li of Atyp AP of T3[‡]

6. MAO-I

7. Overige behandelingen

Neuromodulatie

~3. rTMS

~6. ECT

~7. DBS

Overweeg 2nd opinion

Hebt U vragen?

